

Luis Miguel Albentosa Sánchez (Elx 1942 - Tarragona 1988), un brillant professor, un excel·lent investigador i un home bo.

GRUP DE GEÒGRAFS DE TARRAGONA

El dia 2 de juny d'enguany moria de forma repentina el Dr. Luis Miguel Albentosa Sánchez, catedràtic de Geografia Física de la Facultat de Filosofia i Lletres de Tarragona, un dels geògrafs més prestigiosos amb que contava la nostra comunitat científica i una de les seves millors persones. El grup de geògrafs de Tarragona, que vàrem compartir amb ell aquests últims anys tan fecunds i tan intensos i que ens consideràvem, al mateix temps, deixebles, companys i amics seus, volem retre-li a través d'aquestes ratlles un petit homenatge, tot recordant la seva exemplar trajectòria professional i humana.

Nascut a Elx i format universitàriament a Múrcia - on s'inclinà cap a la Geografia per la influència del Dr. Vilà Valentí-, Albentosa va desenvolupar tota la seva carrera docent i investigadora a Catalunya, primer a Barcelona i posteriorment a Tarragona, on des de 1984 ocupava la càtedra de Geografia física de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Luis M. Albentosa deia sempre que ell es considerava, per sobre de tot, un docent, un professor universitari. I, certament, era així, ja que reunia una serie de qualitats que el feien un docent i un mestre excepcional. Home d'una brillant oratòria, tenia, al mateix temps, un entusiasme contagiós, una voluntat ferma, una capacitat de lideratge i una entrega plena i entusiasta a la seva feina i als seus alumnes. Els seus innombrables deixebles poden donar fe d'aquestes qualitats, però potser la prova més evident d'aquesta vocació i entrega la va donar amb la seva presència a l'aula, l'últim dia de classe, només una hora abans de la seva malhaurada mort.

Com tothom sap, la docència universitària no s'acaba en el fet d'impartir classes, sinó que s'estén més enllà, en la tasca de formació de deixebles, d'investigadors, de futurs professionals. El Dr. Luis M. Albentosa era, en aquest aspecte, un autèntic mestre. Així ho prova, per exemple, el seu paper com a impulsor de Catalunya dels estudis de Climatologia, d'Edafogeografia, de problemes medioambientals i d'altres camps de la Geografia física. Fruit d'aquest magisteri d'Albentosa són les 6 Tesis doctorals i les 16 Tesines

que va dirigir, una labor iniciada un llunyà mes de setembre de 1972 en que va dirigir, de cop i volta, les quatre primeres tesines de Climatologia.

Sense oblidar la seva important actuació durant els anys en que fou professor a Barcelona —quan, al mateix temps que realitzava la Tesi doctoral, estava impulsant ja la formació del grup de Climatologia—, creiem que la principal labor universitària del Dr. Luis M. Albentosa correspon a la llarga i profitosa època en que va exercir a Tarragona. L'any 1971, el Dr. Vilà Valentí li va encarregar la missió de posar en marxa la docència de la Geografia a la recent creada Delegació de Lletres de Tarragona. Es tractava no sols de fer-se càrrec d'unes assignatures de Geografia, sinó que l'objectiu fonamental consistia en crear un nucli de geògrafs que cobrés la docència posterior i que s'especialitzés en estudis relatius a les terres tarragonines. S'havia de crear, en definitiva, un autèntic departament de Geografia. Era una feina difícil, que requeria una persona no sols professionalment solvent, sinó dotada també de capacitat de gestió, una persona que tingués il·lusió i que la sabés difondre, una persona, en definitiva, amb capacitat de lideratge.

Vist amb la perspectiva que donen els disset anys transcorreguts, no hi ha dubte que el treball del Dr. Albentosa va resultar totalment reeixit. L'existència en el moment actual de 7 professors pertanyents a les àrees de Geografia —2 catedràtics i 5 titulars—, les 4 Tesis i 12 tesines de Geografia llegides a Tarragona, la publicació de la revista "Tarraco, Cuadernos de Geografía", que ell va crear i de la que n'era director, el gran nombre de jornades, conferències etc. de Geografia que s'han celebrat a Tarragona, els treballs col·lectius que s'han dut a terme o s'hi estan duent en aquests moments, la posta en marxa el curs 1988-89 d'un programa de tercer cicle sobre *Geografía i medi ambient*, tots aquest fets i més que podríem assenyalar demostren ben palpablement la ingent feina realitzada pel Dr. Albentosa des de l'any 1971 en que va començar a treballar a Tarragona.

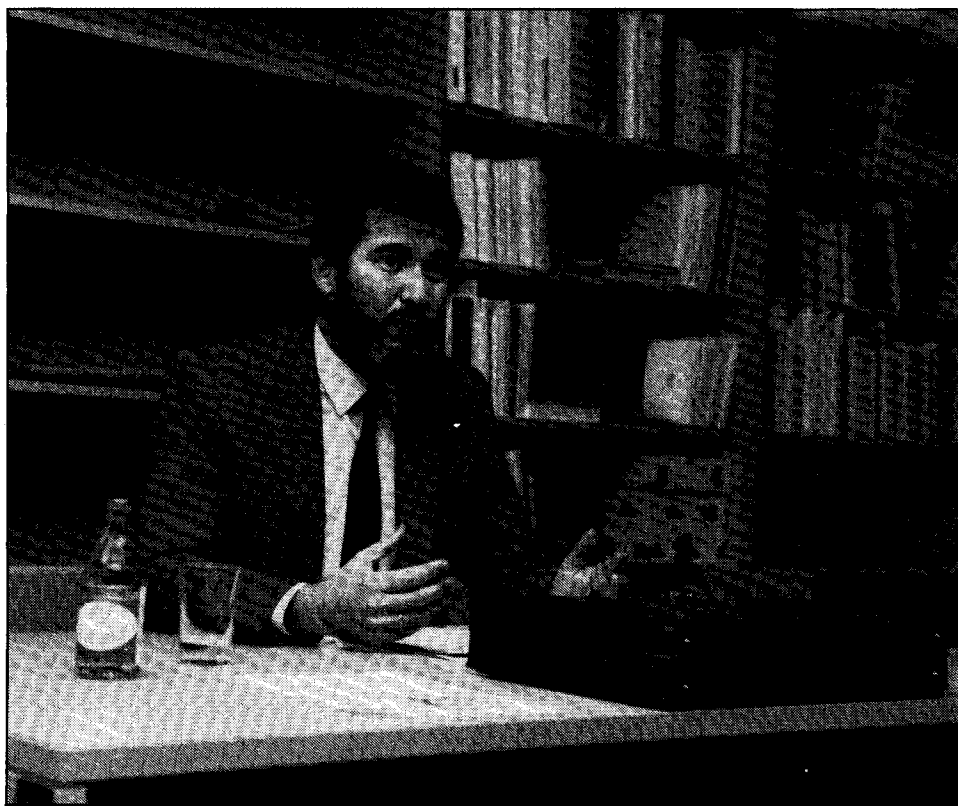
Tot bon professor universitari ha de ser, al mateix temps, un bon investigador; Albentosa no era una excepció a aquesta regla. A ell li devem la primera Tesi espanyola de Climatologia, llegida l'any 1972 amb el títol de: *Los climas de Cataluña. Estudio de climatología dinámica*. En aquest mateix camp —on era sens dubte una de les persones amb més prestigi del nostre país— són de destacar els seus estudis teòrics sobre aquesta branca geogràfica: el contingut de la Climatologia, els seus diferents mètodes d'estudi, els nous temes de treball en Climatologia aplicada (l'estudi de situacions catastròfiques d'origen climàtic, l'impacte sobre l'atmosfera de la civilització industrial), etc. En el moment actual, Albentosa tenia força avançada una obra sobre Climatologia de la Península Ibérica.

Cap a finals dels anys setanta, com a fruit del contacte amb els problemes medi-ambientals que tan intensos són a les comarques tarragonines, Luis M. Albentosa, sense deixar la línia d'investigació en climatologia, va començar a interessar-se per les qüestions relacionades amb la incidència de l'acció humana sobre el medi ambient. S'obria, així, una nova i interessantíssima línia de recerca que ja ha donat fruits abundants. Serveixin com a mostra algunes de les darreres Tesis que ell va dirigir, els articles publicats a diverses revistes o l'obra col·lectiva dirigida també per ell i titulada: *Inventario de problemas medioambientales en la provincia de Tarragona*. En aquesta mateixa línia, Albentosa dirigia en l'actualitat un estudi sobre l'impacte ambiental del turisme i la gran indústria en la franja costera de Tarragona, que compta amb el patrocini de la CICYT.

Finalment, les *II Jornades de medi ambient*, celebrades a Tarragona durant el mes de maig d'enguany, de les quals ell en va ser l'impulsor, el coordinador i l'ànima tota, proven la maduresa assolida en aquesta línia de recerca i es converteixen, per a nosaltres, en un dels seus llegats més valuosos i en un estímul per a continuar per aquest camí que ell va iniciar.

Ha desaparegut, doncs, un gran professional de la Geografia, en un moment de plenitud, quan havia assolit un gran prestigi no sols entre els geògrafs sinó també entre altres professionals de branques diverses; quan era contínuament invitat a col·loquis, Tesis doctorals, conferències, etc. arreu de tota Espanya; quan rebia amb freqüència encàrrecs de nombroses editorials perquè publicués per a elles. I ha desaparegut també una persona d'unes extraordinàries qualitats humanes. Portats pel gran efecte que sentíem per ell no voldríem caure en una alabança desmesurada, però tampoc podem passar per alt una faceta tan important de la seva personalitat, ja que en la seva actuació professional hi posava també aquesta vessant humana, tan necessària i tan escassa. Recordem, per exemple, la fidelitat i respecte que Albentosa tenia pels seus mestres, de manera especial pel Dr. Vilà, però també pel Dr. Llobet, pel Dr. Solé Sabarís i per altres; i el seu profund sentit de l'amistat que feia, per exemple, que tingués amics arreu de les Universitats espanyoles —i no diguem ja entre els geògrafs catalans—; i una cosa potser més notable encara: no tenia enemics. I l'afecte amb que tractava els seus deixebles i l'entusiasme amb que els defensava, per exemple amb motiu d'una tesina, d'una tesi doctoral, etc.

La Geografia catalana i espanyola en general ha perdut uns dels seus joves professionals més prestigiosos i els geògrafs catalans i espanyols hem perdut un company d'unes excepcionals qualitats humanes, una persona que, tot parafrasejant A. Machado, podríem afirmar que era, en el bon sentit de la paraula, bo.

El geògraf Lluís Miguel Albentosa durant una conferència pronunciada al Centre d'Estudis Ponç de Castellví, a la Canonja.